

Қазақстан Республикасы мен Қырғыз Республикасы арасындағы Азаматтық және қылмыстық істер жөнінде өзара құқықтық көмек көрсету туралы шартты бекіту туралы

Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 30 маусымдағы N 142_І Заңы.

1996 жылғы 26 тамызда Алматыда қол қойылған Қазақстан Республикасы мен Қырғыз Республикасы арасындағы Азаматтық және қылмыстық істер жөнінде өзара құқықтық көмек көрсету туралы шарт бекітілсін.

Қазақстан Республикасының

Президенті

Қазақстан Республикасы мен Қырғыз Республикасы арасындағы азаматтық және қылмыстық істер

жөніндегі өзара құқықтық көмек туралы

Шарт

(ҚР халықаралық шарттары бюллетені, 1999 ж., N 6, 95-құжат)

(1998 жылғы 18 желтоқсанда күшіне енді - "Дипломатия жаршысы" ж.,

Арнайы шығарылым N 2, 2000 жылғы қыркүйек, 71 бет)

Бұдан әрі "Шарттасушы Тараптар" деп аталатын Қазақстан Республикасы мен Қырғыз Республикасы егемендікті құрметтеу және өзара сыйластық негізінде құқықтық қарым-қатынастар саласындағы ынтымақтастықты дамыту, азаматтық және қылмыстық істер жөнінде бір-біріне құқықтық көмек көрсету мақсатында мыналарға уағдаласты:

I тарау. Жалпы ережелер

1-бап Құқықтық қорғау

1. Бір Шарттасушы Тараптың азаматтары екінші Шарттасушы Тараптың аумағында өзінің жеке және мүлктік құқықтарының екінші Шарттасушы Тараптың азаматтары сияқты құқықтық қорғалуын пайдаланады. Олар соттарға, әділет, прокуратура органдары мен азаматтық және қылмыстық істер құзыретіне жататын өзге де мекемелерге өтініш жасауға құқықты және екінші Шарттасушы Тараптың азаматтары пайдаланатын ережелер негізінде өтініш бойынша іс қозғап, басқа да іс жүргізу әрекеттерін жүзеге асыра алады.

2. 1-тармақтағы ережелер өзінің ұлттық заңдарына сәйкес әрбір Шарттасушы Тараптың аумағында құрылған заңды ұйымдарға да және оларға теңестірілген құрылымдарға қолданылады.

3. Осы Шартта қолданылатын "азаматтық істер" термині неке-отбасы, еңбек, мұрагерлік, шаруашылық істерін қамтиды.

2-бап Құқықтық жәрдем

Шарттасушы Тараптардың осы Шарттағы 1-баптың 1-тармағында аталған органдары мен мекемелері азаматтық және қылмыстық істер жөнінде өз елінің заңдарымен белгіленетін құзыретіне сәйкес өзара құқықтық жәрдем көрсетеді.

3-бап Құқықтық жәрдем көлемі

Шарттасушы Тараптар өз заңдарының талаптарын сақтай отырып, бір-біріне:

- іс жүргізу әрекеттерін орындау;
- құжаттарды жіберу мен тапсыру;
- заттай айғақтар беру;
- іс материалдарын жіберу;
- сот шешімдерін мойындау және орындау;
- талаптарды қамтамасыз ету;
- сұраушы тарапқа соттылық туралы мәліметтер беру;
- адамдарды іздестіру;
- шұғыл-іздестіру шараларын жүргізу;
- оларды қылмыстық жауапкершілікке тарту немесе үкімді орындау үшін қылмыс жасаған адамдарды ұстап беру;
- қылмыстық қудалауды жүзеге асыру жолымен құқықтық көмек көрсетеді.

4-бап Құқықтық көмек көрсету кезінде қатынастар жасау тәртібі

Азаматтық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы өтініш жасаған кезде Уағдаласушы Тараптардың соттары және басқа да органдары мен мекемелері, егер осы Шартта өзгеше белгіленбеген болса, өздерінің құзыретті мекемелері арқылы бір-бірімен өзара қатынас жасайды.

Уағдаласушы Тараптар тағайындалған құзыретті мекемелер, олардың функциялары мен байланыс деректері туралы бірін-бірі дипломатиялық арналар арқылы дереу хабардар етеді.

Ескерту. 4-бап жаңа редакцияда - ҚР 12.05.2023 № 3-VIII Заңымен.

5-бап Тіл

1. Шарттасушы Тараптардың мекемелері осы Шартта қозғалып отырған барлық мәселелер бойынша өзара байланыс жасаған кезде Тараптардың мемлекеттік тілдерін қолданады.

2. Қызмет тілі ретінде орыс тілі пайдаланылады.

6-бап Құжаттарды ресімдеу

1. Шарттасушы Тараптардың құзыретті органдары құқықтық жәрдем көрсету ретінде жіберетін, мемлекеттік тілде жазылған құжаттары орыс тіліне аударылуға, құзыретті адамның қолы қойылып, мөрмен куәландырылуға тиіс.

2. Тараптар өзара келісім бойынша құқықтық көмек көрсету үшін өтініш жасаған кезде пайдаланылатын құжаттар дайындаудың үлгілерін белгілеуі мүмкін.

7-бап Құқықтық жәрдем көрсету туралы өтініштің (тапсырманың) түрі

Құқықтық жәрдем көрсету туралы өтініш (тапсырма) жазбаша түрде жасалып, тапсырманың мазмұны ескерілген мынадай реквизиттер болуға тиіс:

- а) сұраушы мекеменің атауы;
- ә) сұрау салынып отырған мекеменің атауы;
- б) құқықтық жәрдем сұралып отырған істің атауы және өтініштің (тапсырманың) мазмұны;
- в) іске қатысы бар адамдардың аты-жөні, олардың азаматтығы, жынысы, кәсібі, тұрғылықты жері немесе жүрген жері, туған жылы мен жері; заңды ұйымның атауы және орналасқан жері;
- г) осы баптың "г" тармағында аталған адамдар өкілдерінің аты-жөні және мекен-жайы;
- д) тапсырылатын құжаттың атауы;
- е) анықталуға тиісті мән-жайдың мазмұны, сондай-ақ талап етілетін құжаттар мен басқа да дәлелдемелердің тізбесі; қылмыстық істер бойынша, сондай-ақ жасалған қылмыстың нақты мән-жайының сипаттамасы, оның заң жүзінде топталуы, мүмкіндігінше адамның сыртқы сипаттамасы, оның фотосуреті, саусақтарының іздері.

8-бап Тапсырманың орындалуы

1. Егер сұрау салынып отырған Шарттасушы Тараптың ұлттық заңдарына сәйкес тапсырманың орындалуы осы Тараптың соттары мен басқа да құзыретті мекемелерінің құзыретіне жатпайтын болса, бас тартудың дәлелі көрсетіліп тапсырма кері қайтарылуы мүмкін.

2. Егер Шарттасушы Тараптың сұрау салынып отырған мекемесі тапсырманы орындауға құқылы болмаған ретте ол аталған тапсырманы сұрау салынып отырған Шарттасушы Тараптың құзыретті мекемелеріне жолдауға, сондай-ақ бұл туралы екінші Шарттасушы Тараптың сұраушы мекемесіне хабарлауға міндетті.

3. Егер Шарттасушы Тараптың сұрау салынып отырған мекемесі тапсырмада көрсетілген мекен-жайдың дәл болмауына байланысты тапсырманы орындауға

мүмкіндігі болмаса, ол мекен-жайды анықтау үшін тиісті шаралар қолдануға немесе Шарттасушы Тараптың сұраушы мекемесіне қосымша мәліметтер беру туралы хабарлауға міндетті.

4. Егер мекен-жайды анықтау немесе басқа себептермен тапсырманы орындау мүмкін болмаса, Шарттасушы Тараптың сұрау салынып отырған мекемесі бұл туралы Шарттасушы Тараптың сұраушы мекемесіне хабарлап, тапсырманың орындалуына кедергі жасайтын себептерді баяндауға, сондай-ақ Шарттасушы Тараптың сұраушы мекемесі жолдаған барлық құжаттарды қайтаруға міндетті.

5. Шарттасушы тараптың сұрау салынып отырған мекемесі оны алған күннен бастап 1 ай ішінде тапсырманы орындайды.

9-бап Орындау нәтижелері туралы хабарлау

1. Сұрау салынып отырған мекеме осы Шарттың 4-бабында көзделген тәртіп бойынша сұраушы мекемеге мүмкіндігінше қысқа мерзім ішінде тапсырманың орындалу нәтижелері туралы жазбаша түрде хабарлауға, сондай-ақ тапсырманың орындалған уақыты мен орнын көрсетіп, орындалуын растайтын құжаттарды жіберуге міндетті.

2. Құжаттардың тапсырылғаны туралы тапсырманың орындалғанын растайтын құжатта алынған күні көрсетілуге, алушының қолы мен тапсырманы орындаған адамның қолы қойылуға тиіс. Егер алушы алудан бас тартса, алудан бас тартудың себептері де көрсетілуге тиіс.

Тапсырманың орындалғанын растайтын құжат тапсырманы орындаған сұрау салынып отырған мекеменің ресми мөрімен бекітілу керек.

10-бап Құжаттарды дипломатиялық өкілдіктер немесе консулдық мекемелер арқылы табыс ету

Шарттасушы Тараптардың бірінің екінші Шарттасушы Тарап жанында тіркелген дипломатиялық өкілдіктері немесе консулдық мекемелері құзыретті органдардың тапсыруы бойынша сот құжаттары мен соттан тыс құжаттарды өз азаматтарына табыс ете алады. Алайда бұл әрекеттер күштеу сипатындағы шаралар болмауға және сол елдің ұлттық заңдарына қайшы келмеуге тиіс.

11-бап Құжаттарды табыс етуді растау

Құжаттарды табыс ету құжат табыс етілген адамның қойған қолының растауымен және құжатты табыс етуші сұрау салынып отырған мекеменің ресми мөрімен бекітілген, не осы мекеме берген табыс етудің тәсілі, орны және уақыты көрсетілуі тиіс басқа құжатпен куәландырылады.

12-бап Куәгерді, жәбірленушіні және сарапшыны шетелге шақыру

Егер бір Шарттасушы Тараптың аумағындағы алдын ала тергеу немесе сотта іс қарау барысында екінші Шарттасушы Тараптың аумағындағы куәгердің, жәбірленушінің, сарапшының өзі келуі қажет болса, осы Шарттасушы Тараптың тиісті мекемесіне хабарласып, шақырту қағазын табыс етуді тапсыру керек.

13-бап Куәгерлерге, жәбірленушілер мен сарапшыларға қатысты кепілдіктер

1. Сұрап отырған Шарттасушы Тарап сотының немесе басқа да құзыретті мекемелерінің сұрау салынып отырған Шарттасушы Тарап арқылы берілген шақыруы бойынша келген куәгерді, жәбірленушіні немесе сарапшыны, оның азаматтығына карамастан, сұраушы мемлекетте әкімшілік немесе қылмыстық жауапқа тартуға, не оның мемлекеттік шекарадан өткенге дейін жасаған құқық бұзушылығы үшін кез келген түрде бас бостандығынан айыруға болмайды.

2. Куәгерді, жәбірленуші немесе сарапшы ретінде сұрап отырған Шарттасушы Тарап мекемесіне құқықтық жәрдем туралы өтініш негізінде шақыртылған адам, егер бас тарту құқығы немесе міндеті сұрап отырған Шарттасушы Тарап заңымен көзделсе, жауап беруден немесе басқа қызметті орындаудан бас тартуға құқылы. Сұрап отырған Шарттасушы Тарап мекемелері қажет жағдайда өтінішке жоғарыда аталған құқықтар мен міндеттерге қатысты заңдылық туралы анықтаманы тіркеуге міндетті.

3. Егер куәгер, жәбірленуші немесе сарапшы өзінің ендігі жерде қатысуының қажет еместігі туралы сұраушы Тараптан хабар алғаннан кейін оның аумағынан 15 күн өткенше кетпесе, ол осы баптың 1-тармағында берілетін кепілдіктен айырылады, бұған сұраушы Шарттасушы Тараптың аумағынан өзіне байланысты емес мән-жайлар бойынша мерзімінде кете алмайтын реттер қосылмайды.

4. Осы баптың 1-тармағында аталған шақырту осы Шарттың 4-бабында көзделген тәртіппен беріледі. Шақыруда күштеу шараларын қолданбауға, қоқан-лоққы жасалмауға тиіс.

14-бап Құқықтық жәрдем көрсетуге байланысты шығындар

1. Шарттасушы Тараптар құқықтық көмекті тегін көрсетеді.

2. Сұраушы Шарттасушы Тараптың аумағына шақырту бойынша барған куәгердің, жәбірленушінің немесе сарапшының жолына, тамағы мен тұруына жұмсалған шығындарды сұраушы Шарттасушы Тарап өтейді, сонымен бірге сарап жүргізгені үшін сарапшы сыйақы алуға құқылы. Шақыруда аталған адамдардың қандай төлемдер алуға құқылы екені көрсетілуге тиіс. Аталған адамдардың өтініші бойынша сұраушы Шарттасушы Тарап оларға тиісті шығындарды алдын ала төлеуге міндетті.

15-бап Құқықтық жәрдем көрсетуден бас тарту

Егер сұрау салынып отырған Шарттасушы Тарап құқықтық жәрдем көрсету өзінің егемендігіне, қауіпсіздігіне, құқықтық тәртібіне залал келтіреді немесе оның ұлттық заңына қайшы келеді деп санаса, оның құқықтық жәрдем беруден бас тартып, сұраушы Шарттасушы Тарапқа бас тарту себептерін хабарлауы мүмкін.

16-бап Құқықтық жәрдем көрсету кезінде қолданылатын заңдар

1. Сұрау салынып отырған мекеме құқықтық жәрдем көрсету кезінде өз мемлекетінің ұлттық заңдарын қолданады.

Сұраушы мекеменің өтініші бойынша сұрау салынып отырған мекеме егер олар сұрау салынып отырған Шарттасушы Тарап заңына қайшы келмесе, орындаудың тәсілі мен нысандарына қатысты сұраушы Шарттасушы Тараптың іс жүргізу қалыптарын қолданады.

2. Құқықтық жәрдем көрсету кезінде сұрау салынып отырған мекеме сұраушы Тараптың өтініші бойынша, егер олар сұрау салынып отырған Шарттасушы Тараптың ұлттық заңдарына қайшы келмесе, екінші Шарттасушы Тараптың іс жүргізу нормаларын да қолдана алады.

17-бап Заң ақпаратының көлемі

Шарттасушы Тараптар өтініш бойынша бір-біріне қолданылып жүрген немесе қолданылған заңдар туралы және оларды қолдану практикасы туралы ақпарат береді.

II тарау. Азаматтық істер бойынша құқықтық жәрдем

18-бап Құқықтық жәрдем көлемі

Шарттасушы Тараптар өзара алыс-беріс негізінде өтініш бойынша сот құжаттары мен соттан тыс құжаттарды беріп, талаптарды қамтамасыз ету жөнінде шаралар қолданады, іске қатысушылардан, куәгерлер мен сарапшылардан жауап алып, жергілікті жерде сараптама, тексеріс жүргізеді, сот шешімдерін мойындап, орындайды, соның ішінде алимент өндіріп алу үшін борышқорларды іздестіру жөнінде шаралар қолданады, басқа іс жүргізу әрекеттерін орындайды.

19-бап Соттар құзыреті

1. Мұралық даулардан басқа азаматтық істер жөніндегі даулар Шарттасушы Тараптардың соттары арқылы жауапкердің тұрғылықты жері не тұратын жері бойынша, олардың азаматтығына тәуелсіз қаралады, ал заңды тұлғаларға талаптар шағым аумағында заңды тұлғаның басқару органы, өкілдігі немесе филиалы орналасқан Шарттасушы Тараптың соттарына беріледі.

2. Шарттасушы Тараптар соттары, егер тараптың ерекше құзыреті жағдайларынан басқа дауды осы соттарға беру туралы жазбаша келісімі болса, істі басқа жағдайларда қарайды.

20-бап Сот шығындарын төлеу

1. Бір Шарттасушы Тараптың азаматтары екінші Шарттасушы Тараптың аумағында сот шығындарын сол Шарттасушы Тараптың азаматтарымен тең жағдайда және бірдей көлемде төлейді.

2. Осы баптың 1-тармағының ережелері Шарттасушы Тараптардың бірінің аумағында құрылған заңды ұйымдарға да оның ұлттық заңдарына сәйкес қолданылады.

21-бап Сот шығындарын төлеуден толық немесе ішінара босату

1. Бір Шарттасушы Тараптың азаматтары екінші Шарттасушы Тараптың аумағында сот шығындарын төлеуден сол Уағдаласушы Тараптың азаматтарымен тең жағдайда және бірдей көлемде толық немесе ішінара босатылады.

2. Шарттасушы Тараптардың бірінің азаматтары сот шығындарын төлеуден толық немесе ішінара босатуға өтініш жасағанда тұрғылықты жері бойынша немесе жүрген жері бойынша құзыретті мекемелер берген, өзінің жеке басын, отбасылық және мүліктік жағдайын куәландыратын құжаттар тапсыруға тиіс. Егер арыз берушінің Шарттасушы Тараптар аумағында тұрғылықты жері немесе жүрген жері болмаса, ол өз мемлекетінің дипломатиялық өкілдігі немесе консулдық мекемесі берген немесе куәландырған аталған құжаттарды табыс ете алады.

3. Сот шығындарын төлеуден толық немесе ішінара босату туралы өтініш бойынша шешім шығаратын сот құжат берген органға қосымша түсіндірме туралы сауал сала алады.

22-бап Мойындалуға және орындалуға тиісті шешімдер

1. Өзінің сипаты бойынша орындалуды талап етпейтін бір Шарттасушы Тараптың заңды күшіне енген сот шешімдері, сондай-ақ қорғаншылық және қамқорлыққа алу, нотариус және азаматтық хал актілері органдарының шешімдері мойындалады, ал мүліктік сипаттағы істер жөнінде осы Шартпен белгіленген жағдайларда басқа Шарттасушы Тараптың аумағында мойындалады және орындалады.

2. Осы Шарттың мәтінінде қолданылатын "сот шешімдері" деген термин мыналарды білдіреді:

Қазақстан Республикасында - соттың (судьяның) шешімі, ұйғарымы, қаулысы, сот бұйрығы, азаматтық және төрелік істер бойынша келісімі, сондай-ақ қылмыстық іс бойынша келтірілген нұқсанды өтеу бөлігіндегі үкім;

Қырғызстан Республикасында - соттың (судьяның) шешімі, ұйғарымы, қаулысы, сот бұйрығы, азаматтық және арбитраждық істер бойынша келісімі, сондай-ақ қылмыстық іс бойынша келтірілген нұқсанды өтеу бөлігіндегі үкім.

Ескерту. 22-бапқа өзгерістер енгізілді - ҚР 12.05.2023 № 3-VIII Заңымен.

23-бап Сот шешімін мойындау және орындау туралы құзаухат

1. Сот шешімін мойындау және орындау туралы құзаухатты арыз беруші осы шешімді шығарған сотқа береді және сот оны осы Шарттың 4-бабында көзделген тәртіппен екінші Шарттасушы Тараптың сотына жібереді. Арыз беруші екінші Шарттасушы Тараптың сотына да тікелей құзаухат жаза алады.

2. Сот шешімін мойындау және орындау туралы құзаухатқа қоса мынадай құжаттар жіберілуге тиіс:

а) сот шешімінің сот куәландырған көшірмесі, егер көшірмеде шешімнің күшіне енгені және орындауға болатыны айқын көрсетілмеген болса, сот шешімінің заңды күшіне енгені туралы сот құжатының бір данасы да қоса тіркелуге тиіс;

б) сұраушы Шарттасушы Тараптың аумағында шешімнің бір бөлігінің орындалуы туралы сот құжаты;

в) сот бұйрығын тану және орындау туралы өтінішхатпен жүгіну жағдайларын қоспағанда, іске қатыспаған тарапқа заңмен белгіленген тәртіп бойынша сотқа шақырту туралы хабарламаның табыс етілгенін, ал ол қабілетсіз болған жағдайда онда тиісті өкілінің болғанын куәландыратын құжат;

г) осы бапта аталған құзаухат пен оған қоса тіркелген құжаттардың куәландырылған аудармасы.

Ескерту. 23-бапқа өзгеріс енгізілді - ҚР 12.05.2023 № 3-VIII Заңымен.

24-бап Сот шешімін мойындау және орындау тәртібі

1. Сот шешімін мойындау және орындауды құзаухат жазылған Шарттасушы Тараптың соты осы Шарттасушы Тараптың ұлттық заңдарымен белгіленген тәртіпке сәйкес жүзеге асырады.

2. Құзаухат жазылған сот шешімді мәні бойынша талқыламай, қайта оны осы Шарттың талаптарына сәйкес нәрсе ретінде ғана қарастырады.

3. Мойындау және орындау туралы құзаухат түскен шешімге қатысты құзаухат алған сот, қажет жағдайда шешім шығарған соттан қосымша материалдар тапсыруды талап ете алады.

25-бап Мойындаудың және орындаудың заңдық күші

Бір Шарттасушы Тараптың сотының шешімін келесі Шарттасушы Тараптың сотының мойындауы және орындауы сол Шарттасушы Тарап соты шығарған шешім сияқты заңдық күш иеленеді.

26-бап Шешімді мойындаудан және орындаудан бас тарту

1. Арбитраждық шешімді қоспағанда, соттың шешімін мойындаудан және орындаудан мынадай жағдайлардың бірінде бас тартуға болады:

1.1 егер шешім шығарылған Шарттасушы Тараптың ұлттық заңдылығына сәйкес бұл шешім заңдық күшіне енбесе және орындауға жатқызылмаса;

1.2 егер шешімді мойындау және орындау туралы құзаухат жазылған Шарттасушы Тараптың ұлттық заңдылығына сәйкес іс сұрау салынып отырған Шарттасушы Тарап сотының түбегейлі құзыретіне кіретін болса;

1.3 егер Шарттасушы Тараптың ұлттық заңдылығына сәйкес оның шешім қабылдаған мекемесі іске қатыспаса, сотқа шақырту жөнінде хабар берілмесе немесе оның әрекет қабілеті болмаса, тиісті өкілі келмей қалса;

1.4 егер осы тараптардың арасындағы құқықтық дау-дамай бойынша сұрау салынып отырған Шарттасушы Тараптың соты заңдық күшіне енген, немесе қаралу дәрежесіндегі, немесе осы іс бойынша шығарылған үшінші мемлекеттің шешімімен заңдық күшіне енген мойындалған шешім қабылдаса.

2. Арбитраж шешімін мойындаудан бас тарту мүмкін, егер:

2.1 шешімді орындауға тиіс Шарттасушы Тараптың заңы бойынша мұндай іс арбитраждық қараудың заты болып табылмаса;

2.2 арбитраждық келісімнің немесе шарттағы арбитраждық қағидаттың жағдайында көзделмеген немесе қамтылмаған дау-дамай жөнінде арбитраждық шешім шығарылса;

2.3 арбитраждық соттың құрамы тараптардың келісіміне, не шарттағы арбитраждық қағидаттарға сәйкес келмесе, немесе арбитраж төрелігі өткен мемлекеттің заңына сәйкес келмесе;

2.4 тараптар арбитрды тағайындау туралы, немесе арбитраждық іс қарау жөнінде тиісті түрде хабардар етілмесе.

III тарау. Қылмыстық істер бойынша құқықтық жәрдем

27-бап Құқықтық жәрдемнің ауқымы

Осы Шарттың ережелеріне сәйкес Шарттасушы Тараптардың бір-біріне көрсететін құқықтық жәрдемі мыналарды қамтиды:

- адамдарды іздестіру және айқындау;
- қылмыстық қуғындауды жүргізу;
- сезіктілерді, айыпталушыларды, сотталушыларды, куәгерлерді, жәбірленушілерді, сарапшыларды тергеу;

- тексеру, тінту және дәлелдемелер жинауға байланысты басқа да іс жүргізу әрекеттері;

- заттай айғақтарды, құжаттарды, қылмыстық жолмен алынған бағалы заттарды беру;

- қылмыстық іс жөніндегі өндіріске байланысты іс жүргізу құжаттарын тапсыру, сондай-ақ сот процесінің нәтижелері туралы ақпарат беру.

Осы баптың 1-тармағында аталған әрекеттердің барлығы сұрау салынатын Шарттасушы Тараптың қалыптасқан заңдылығына сәйкес жүзеге асырылады.

28-бап Қылмыстық іс бойынша құқықтық жәрдем көрсету кезіндегі байланыс жасаудың тәртібі

Ескерту. 28-бап алып тасталды - ҚР 12.05.2023 № 3-VIII Заңымен.

29-бап Қылмыстық қуғындауды қозғау міндеттілігі

1. Әрбір Шарттасушы Тарап келесі Шарттасушы Тараптың өтініші бойынша өзінің заңдылығына сәйкес өзге Шарттасушы Тараптың аумағында қылмыс істеді деп күдіктелген өз азаматтарына қарсы қылмыстық қуғындауды қозғайды.

2. Шарттасушы Тараптың бірінің заңдылығына сәйкес оның құзыретті мекемесіне жәбірленушінің қылмыстық қуғындау туралы тиісті мерзімде берген арызы келесі Шарттасушы жақтың аумағында да күшін сақтайды.

30-бап Қылмыстық іс бойынша құқықтық жәрдем көрсету кезіндегі тергеуге алушылықты анықтау

Шарттасушы Тараптардың аумағында адам (адамдар) бірнеше қылмыс жасаған кезде алдын-ала тергеуді, қылмыстың тым ауыры, не көбі жасалған жердің тергеу органдары аяқтайды.

Шарттасушы Тарап аумағында, оның азаматы болып табылатын және сол аумақта ұсталған адам (адамдар) бір рет болса да қылмыс жасаса, істі аяқтауды осы Шарттасушы Тараптың құзыретті мекемелері жүзеге асырады.

Басқаша жағдайларда тергеуге алушылықты Шарттасушы Тараптың Бас прокурорлары анықтайды.

31-бап Куәгер, не жәбірленуші ретінде іске қатысуы үшін сұрау салынған тарап аумағында қамауда отырған тұлғаны беру

1. Сұрау салынған Шарттасушы тарап аумағында қамауда отырған, сұрау салушы Тараптың Сотына немесе басқа да құзыретті мекемесіне куәгер немесе жәбірленуші ретінде шақырылған тұлға осы тарапқа мынадай шарттарды сақтай отырып уақытша беріледі:

а) шақыртылған тұлға бұған келіссе;

б) уақытша берілген тұлға қылмыстық іс бойынша қажетті іс жүргізу әрекеті жүргізілген соң сұрау салынған Шарттасушы Тарапқа берілген күнінен бастап үш ай ішінде қайтарылуға тиіс.

Қажет болған жағдайда, тиісті негіздемелер табыс етілсе, Шарттасушы Тараптардың келісімі бойынша мерзім ұзартылуы мүмкін;

в) уақытша берілген адам сұрау салушы тараптың аумағында қашып кетпейтіндей жағдайда ұсталуға тиіс.

2. Сұрау салынған Шарттасушы Тарап аумағында тұлғаның қамалу мерзімінің осы уақытша беру салдарынан ұзартылуы мүмкін емес.

32-бап Құжаттарды тапсыру және жекелеген іс жүргізу әрекеттерін орындау

1. Құжаттарды тапсыру және қылмыстық іс бойынша дәлелдемелер жинауға байланысты жекелеген іс жүргізу әрекеттерін орындау тәртібі осы Шарттың 6-10-баптарымен анықталады.

2. Жоғарыда көрсетілген тапсырмаларды жолдау кезінде қылмыс істеуге итермелеген жағдайлар, оның саралау мен тиісті заңдық актілердің ережелері көрсетілуге тиіс.

33-бап Қылмыстық жолмен алынған ақшаны және материалдық байлықты беру

1. Шарттасушы Тарап өзге Шарттасушы Тараптың талабы негізінде сол Шарттасушы Тарап аумағынан қылмыстық жолмен алынған ақша мен материалдық байлықты оған беруге тиіс, алайда мұндай әрекет Шарттасушы Тараптың немесе үшінші тұлғаның осы қазына-байлыққа құқығына нұқсан келтіруге тиіс емес.

2. Егер жоғарыда көрсетілген ақша мен өзге материалдық байлықтар сұрау салынған Шарттасушы Тарап аумағында басқа да шешілмеген қылмыстық істер бойынша соттың іс қарауын өткізу үшін қажет болған жағдайда, осы Шарттасушы Тарап оларды беруді уақытша тоқтата тұруы мүмкін.

34-бап Қылмыстық істер бойынша құқықтық жәрдем көрсетуден бас тарту

Осы Шарттың 15-бабында көзделген негізден басқа жағдайда, сұрау салынып отырған Шарттасушы Тарап, егер тапсырмада көрсетілген әрекет өзінің ұлттық заңдылығында қылмыс болып саналмайтын болса, қылмыстық іс бойынша құқықтық жәрдем беруден бас тарта алады.

35-бап Қылмыстық іс бойынша соттың іс қозғауы және талқылауы туралы хабарлама

Шарттасушы Тараптар өзге Шарттасушы Тараптың азаматына қатысты қылмыстық іс қозғау туралы және өзге Шарттасушы Тарап азаматына қатысты өздерінің соттары шығарған үкім жөніндегі мәліметтерді бір-біріне хабарлауға міндеттенеді.

36-бап Бұрынырақ істелген қылмыстар туралы ақпарат

Шарттасушы Тараптар өзге Шарттасушы Тараптың сотымен бұрын сотталған адамға қатысты қылмыстық істі қарау үшін сотталғандығы туралы мәліметтерді өтініш бойынша бір-біріне тегін береді.

37-бап Қылмыстық іс бойынша құқықтық жәрдем көрсету кезінде Шарттасушы Тараптар өкілдерінің қатысуы

Шарттасушы Тараптардың бірінің өкілдері келесі Шарттасушы Тараптың келісімімен сол жақтың қылмыстық ісі бойынша құқықтық жәрдем көрсету туралы құзаухатын орындау кезінде қатыстырылады.

IV тарау. Қосымша ережелер

38-бап Құжаттардың шынайылығы

1. Шарттасушы Тараптардың бірінің соты немесе басқа құзыретті мекемесі жасаған немесе куәландырған құжаттар осы Шарттасушы Тараптың тиісті құзыретті мекемесінің ресми мөрі басылғанда ғана шынайы болады. Осындай күйде келесі Шарттасушы Тараптың соты немесе басқа құзыретті мекемесі кедергісіз қабылдайды.

2. Шарттасушы Тараптардың бірінің аумағында ресми құжаттар ретінде саналған құжаттар келесі Шарттасушы Тарап аумағында ресми құжаттардың дәлелдік күшін пайдаланады.

39-бап Азаматтық хал-ахуал туралы және басқа құжаттарды жолдау

Осы Шартты орындау үшін Шарттасушы Жақтардың бірінің құзыретті мекемелері дипломатиялық каналдар арқылы түскен өтінішке орай келесі Шарттасушы Тарапқа азаматтық хал-ахуал актілерін тіркеу туралы куәлікті, еңбек стажы туралы мәліметтерді және келесі Шарттасушы Тарап азаматының жеке келесі Шарттасушы Тарап азаматының жеке құқықтары мен мүліктік мүдделеріне қатысты басқа да құжаттарды жолдайды.

40-бап Дау-дамайларды шешу

Уағдаласушы Тараптар осы Шарттың ережелерін түсіндіру немесе орындау мәселелері бойынша туындайтын дауларды осы Шарттың 4-бабында көрсетілген тиісті

орталық органдар арасындағы консультациялар не дипломатиялық арналар арқылы шешеді.

Ескерту. 40-бап жаңа редакцияда - ҚР 12.05.2023 № 3-VIII Заңымен.

41-бап Ведомстволық байланыстар орнату

Осы Шартта айтылған Шарттасушы Тараптардың орталық Заң мекемелері осы Шартты негізге ала және дамыта отырып, өздерінің құзыреттерінің шеңберінде ведомстволық келісімдер жасау арқылы тікелей байланыс орната алады.

V тарау. Қорытынды ережелер

42-бап Шарттың күшіне енуі

Осы Шарт мақұлдауға жатады және мақұлдау грамотасы алмасылған соң күшіне енеді.

43-бап Шартты өзгерту және толықтыру

Шарттасушы Тараптар осы Шарттың мәтініне өзгертулер мен толықтырулар енгізу мәселелері жөнінде дипломатиялық каналдар арқылы кеңесулер өткізеді. Енгізілген өзгерту мен толықтыру өздерінің ұлттық заңдылықтарына сәйкес қажетті заңдық шараларды орындаған сәттен бастап күшіне енеді.

44-бап Әрекетін тоқтатуы

Осы Шарт мерзімсіз және Шарттасушы Тараптардың кез-келгені дипломатиялық канал арқылы оның әрекетін тоқтату туралы хабарлама жолданғаннан кейін алты ай өткенде өз әрекетін тоқтатады.

Алматы қаласында, 1996 жылғы 26 тамызда, қазақ, қырғыз және орыс тілдерінде әрқайсысы екі данадан жасалды. Осы Шарттың ережелерін түсіндіруде келіспеушілік туындаған жағдайда Шарттасушы Жақтар орыс тіліндегі мәтінін басшылыққа алады.

(Қолдары)